

Ключевые слова: молодь, соціалізація, політична соціалізація, рівні політичної соціалізації, агенти політичної соціалізації молоді.

Krasnova N. Features of the Internet as an Agent of Political Socialization of Youth at the Present Stage of Development of Ukrainian Society

This article describes the effect side of social progress as an objective factor of social development of young people, is characterized by the social relations and forms that define it as a separate socio-demographic group which has a number of features arising primarily from its objective essence; it is shown the process of socialization of youth, which is conventionally defined as the summation of four components: spontaneous, directed, relative to the socially controlled, more or less conscious self-change person); include the concept of socialization, which can accommodate two approaches: subject-object, that is, the process of adaptation of the individual to society, which implies a passive position in the process of socialization and subject-subject, when a person is actively involved in the process of socialization and affect their life circumstances; it is proved that at the present stage of development of our society, the Internet, whose functions concerning the political socialization of young people: information, social, regulatory, communication, mobilization, action-motivating has become one of the leading agents of political socialization of the younger generation, it affects the other agents of political socialization, changes the mechanisms of their influence on the personality acts as a dominant platform for political socialization of young people and that is what turns it into a multifunctional mechanism of political socialization, the specific environment of the process.

Key words: youth, socialization, political socialization, political socialization agents of political socialization of youth.

Стаття надійшла до редакції 04.05.2017 р.

Прийнято до друку 27.06.2017 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Харченко С. Я.

УДК 378.37.09.659

Н. Є. Манич

**ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ
РЕКЛАМОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ
ВІЙНИ НА СХОДІ УКРАЇНИ**

Гібридна війна на Сході України, розпочата Російською Федерацією навесні 2014 року, спричинила докорінні зміни не лише в

суспільному житті, але й у діяльності вищих навчальних закладів, які були змушені шукати нові форми роботи в умовах евакуації. При цьому ключовим стало завдання не втратити контингент студентів інститутів та університетів, які з різних причин не змогли виїхати з окупованих територій і так званих «сірих зон» поблизу лінії розмежування, але хотіли продовжувати навчання в українських навчальних закладах і отримувати українську вищу освіту. У ситуації, що скалася, у нагоді став досвід державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» в галузі дистанційної освіти на базі інтернет-платформи Moodle. Тому на сучасному етапі розвитку вищої освіти в Україні надзвичайно актуальною є розробка загальної методики дистанційного навчання, а також часткової методики дистанційного викладання окремих навчальних дисциплін (зокрема методики тестових форм контролю у викладанні гуманітарних дисциплін).

Проблемі дистанційного навчання присвячені публікації таких дослідників, як І. Адамова, Ю. Борисовська, Б. Демида, О. Козлова, І. Копил, О. Лисенко, В. Осадчий, С. Сагайдак, С. Сисоєва тощо. Тестову методику розглядали Г. Бушак, Я. Довгополова, зокрема використання тестів в дистанційному навчанні було предметом досліджень О. Біленької та Т. Григорчука. Проте питання використання тестових завдань як форми модульного контролю під час викладання рекламознавчих дисциплін досі не було предметом наукових студій.

Метою цієї статті є розглянути використання тестових завдань як форми модульного контролю під час дистанційного навчання рекламознавчим дисциплінам. Для реалізації поставленої мети виділяємо наступні завдання: з'ясувати особливості дистанційного навчання, які є вирішальними для обрання тестової методики як провідної для модульного контролю, визначити переваги і недоліки використання тестів у дистанційному навчанні на базі платформи дистанційного навчання Moodle [11], зробити висновки щодо доцільності використання тестів як форми контролю під час викладання конкретної навчальної дисципліни. Об'єктом дослідження є дистанційні курси у межах напрямку підготовки «Реклама і зв'язки з громадськістю (у медіа галузі)», розміщені на сайті сектору дистанційного навчання ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», а предметом – особливості використання тестів як форми модульного контролю зазначених курсів.

У 2002 році в Луганському державному педагогічному університеті імені Тараса Шевченка (зараз ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка») відкрито лабораторію дистанційного навчання, яка у 2010 році була реорганізована у відділ дистанційного навчання, а потім і в сектор дистанційного навчання відділу управління якістю планування навчального процесу [1]. Сектор вирішує питання планування, організації і ведення навчально-пізнавальної діяльності студентів з використанням дистанційних технологій навчання, а також

здійснює координацію досліджень у сфері створення, розвитку та функціонування дистанційної освіти.

Під дистанційним навчанням прийнято розуміти таке навчання на відстані, яке здійснюється за допомогою сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій у реальному часі (чат, відеозв'язок, телефон тощо), або асинхронно (телеконференція, електронна пошта тощо), а педагогічна взаємодія в системі «викладач – учень» і пересилання відповідного навчально-методичного забезпечення відбуваються за допомогою сучасних інформаційних засобів. Дистанційна форма навчання – вищий (на сьогоднішній день) технологічний рівень розвитку заочної форми навчання в інформаційному суспільстві, який відображає нову філософію освіти, реалії постіндустріальної культури, які стали причиною зміни парадигми заочного навчання в умовах інформатизації суспільства і глобалізації освітніх процесів [2, с. 80].

Дистанційна форма навчання дає можливість створення систем масового безперервного самонавчання, загального обміну інформацією. Саме ця система може найбільш адекватно і гнучко реагувати на потреби суспільства щодо підготовки високопрофесійних фахівців [3, с. 3].

Дослідники проте зазначають, що «не слід ототожнювати заочне та дистанційне навчання. Їх головна відмінність у тому, що при дистанційному навчанні забезпечується систематична і ефективна інтерактивність [3, с. 4]».

І. Адамова та Т. Головачук виділяють 11 взаємообумовлених характерних рис дистанційного навчання, серед яких для теми нашого дослідження найбільш важливими є наступні:

«– використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню людини до світового інформаційного простору, що забезпечує технологічність навчання [3, с. 4]».

«– відкритість і об'єктивність оцінки знань студентів, її незалежність від викладача, оскільки використовуються сучасні комп'ютерні технології і відповідні програми виставлення оцінок за шкалою ЄКТС [3, с. 4]».

Перша із зазначених характеристик вказує на важливість подальшої розробки форм і методів дистанційної освіти, розвитку всієї системи дистанційного навчання у вищих навчальних закладах з метою влиття в європейський і світовий освітній простір. На це вказує й В. Осадчий, зазначаючи, що одним із завдань дистанційного навчання є «підняття рівня освіти до високотехнологічного рівня розвинених держав, інтеграція у європейський освітній простір [4, с. 8]».

Друга вказана характеристика визначає одну із основних переваг дистанційного навчання (яка одночасно має бути й основним принципом взаємодії «викладач – студент») – прозорість і максимальна об'єктивність оцінювання результатів навчальної діяльності студента.

Проте окрім переваг, дистанційне навчання має і низку недоліків, основний з яких – технічного характеру. «Технічна проблема виникає в зв'язку з недостатністю технічних комунікаційних можливостей користувачів, відсутністю або невеликою швидкістю інтернет-доступу, відсутністю або дорожнечю програмних засобів, та навіть відсутністю персональних комп'ютерів у студентів, які проживають у сільській місцевості [3, с. 5]». За шість роки власного досвіду роботи з дистанційними курсами (а особливо за останні три роки в умовах гібридної війни та евакуації університету) ми з'ясували, що 2% студентів взагалі не мають постійного доступу до технічних засобів, за допомогою яких можна здійснювати дистанційне навчання, а також, як наслідок відсутності власного ПК, мають дуже низький рівень навичок роботи з обчислювальною технікою. З одного боку, 2% – це відносно низький показник, але, з іншого, є ще набагато більша група людей, які не мають постійного доступу до дистанційного навчання через проблеми, створені агресією Російської Федерації на території України. Але виключити із системи навчання цих людей ми не можемо.

Отже, зауважуємо, що першою (і найважливішою) умовою ефективного дистанційного навчання є його «системне середовище (платформи системи дистанційної освіти, інтернет-ресурси) з необхідними засобами для комунікації учасників дистанційного навчання [4, с. 10]». Системне середовище дистанційного навчання повинне виконувати найрізноманітніші функції, проте в контексті теми цієї публікації нас буде цікавити лише реалізація в цьому середовищі контрольних заходів, зокрема тестового модульного контролю.

Основою системного середовища є платформа дистанційного навчання, під якою розуміють – «програмне забезпечення, призначене для організації дистанційної інтернет-освіти, що дозволяє автоматизувати процес створення і отримання знань у системі дистанційного навчання [4, с. 9]».

До найбільш використовуваних платформ дистанційного навчання належать Moodle [11], eLearning Server, Blackboard, WebCT Campus Edition, WebCT Vista, IBM Lotus LearningSpace [12], WebTutor, Sakai, Доцент, Прометей, Орокс тощо. Для всіх цих платформ є загальним те, що вони відповідають основним та загальноприйнятим у світі вимогам та стандартам організації дистанційного навчання. Тобто вони доступні, персоналізовані, модульні, прості у використанні, інтерактивні, адаптовані, відповідають вимогам комп'ютерної безпеки тощо [5, с. 491]. Усі названі платформи є переважно системами управління навчальним процесом і головна їх мета – організація доступу до навчальних матеріалів, забезпечення взаємодії між викладачем та студентом, тестування та оформлення звітності. Загалом, функції, які всі системи виконують майже однакові і є обов'язково необхідними, лише з деякими відмінностями [5, с. 495]. При розгляді різних платформ дистанційного навчання знов актуалізується проблема готовності студентів до таких

форм роботи, зокрема і психологічної готовності. Адже, як показує досвід, навіть у цілому успішні студенти іноді під час модульного тестування не можуть подолати хвилювання і показують результати, які не відповідають їх рівню підготовки. Ці проблеми можна подолати лише систематичними заняттями та стратегічною підготовкою студентів. Про це говорять і дослідники Б. Демида, С. Сагайдак і І. Копил: «Для ефективного дистанційного навчання важливим є принцип початкових знань, який полягає у тому, що користувач дистанційного курсу повинен володіти навичками роботи на комп'ютері, мати доступ до інтернету, обов'язковими також є навички роботи в мережі та необхідне технічне забезпечення для повноцінного навчання [6, с. 100]». Слід зазначити, що вказані навички роботи з ПК бажано формувати, практикуючись безпосередньо із наявною платформою, щоб краще усвідомлювати алгоритми роботи з нею.

Сектором дистанційного навчання Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» для здійснення такої форми роботи було обрано платформу Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), яка характеризується перш за все «гнучкістю системи, коли викладач, наприклад, може власноруч контролювати доступ до своїх курсів, використовувати часові обмеження, створювати власні системи оцінки знань, контролювати запізнення студентів при виконанні завдань, дозволяти або забороняти перездачу тощо [5, с. 491]».

Контроль знань здійснюється в системі за допомогою окремого модуля, який представлений різноманітними видами тестів, можливістю перетестування з дозволу викладача, можливістю захисту від списування шляхом рендомізації [випадкового вибору – Н. М.] питань та встановлення бази даних питань для використання у тестах [5, с. 491].

На думку Б. Демида та його співавторів, «ключовою проблемою є проблема аутентифікації користувача при перевірці знань. Неможливо точно сказати, хто на іншому кінці дроту. Поки що не запропоновано оптимального технологічного рішення, більшістю дистанційних програм використовується очна екзаменаційна сесія. Одним із варіантів вирішення такої проблеми є встановлення відеокамер на боці того, хто навчається, та відповідного програмного забезпечення [6, с. 102]». Якщо в дистанційному курсі використовуються тестові завдання, особливо, коли це робиться з метою контролю, то така проблема ще більше загострюється. Але про це поговоримо дещо згодом.

Спочатку визначимо специфіку тестової методики як такої. За визначенням Я. Довгополової, тести – це завдання специфічної форми, які дозволяють оцінити ступінь оволодіння студентами навчальним матеріалом. Однією з найбільш важливих переваг тестового контролю вважається високий ступінь об'єктивності виставлення оцінок, так як надається можливість точного підрахунку правильних і неправильних відповідей. Використання тестів у процесі навчання є одним із

раціональних доповнень до методів перевірки знань, умінь та навичок студентів. Тести є також відмінним засобом індивідуалізації навчання, так як враховують психологічні особливості студентів [7].

На сьогодні тестування в системі освіти знаходиться в стані постійного вдосконалення і періодичних змін напрацьованих і широко апробованих методик. Це закономірний процес для будь-якого суспільства в цілому і в такій його важливій структурі, як сфера освіти [7].

Г. Бушак, досліджуючи потенціал тестів як форми контролю, зазначає, що «застосовуючи тест як інструмент вимірювання навчальних досягнень студентів, можна відстежити, наскільки успішно у процесі навчання було реалізовано такі дидактичні принципи, як: науковість, систематичність і послідовність, доступність навчання, свідомість й активність студентів у навчанні, міцність засвоєння знань, умінь і навичок, індивідуальний підхід до учнів/студентів і частково зв'язок навчання з життям [8, с. 19]. І в умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій тест як інструмент вимірювання навчальних досягнень студентів забезпечує високий рівень об'єктивності. Саме тому принцип міцності засвоєння знань також реалізується в процесі підсумкового (модульного, семестрового) чи тематичного тестування [8, с. 20]».

У випадку дистанційного навчання на перший план виходить проблема якості тестових завдань. Для викладача, який використовує подібні засоби для викладання своїх навчальних курсів, найбільша складова його праці полягає в створенні банку тестових завдань для перевірки знань студентів та оцінювання їхньої успішності. При цьому завжди виникає питання про якість розроблених та використаних тестових завдань з погляду їх здатності адекватно розв'язати задачу вимірювання рівня підготовки студентів, правильного їх диференціювання відповідно до рівня їх підготовки. Річ у тім, що тестові завдання, що задовольняють формальні вимоги, наприклад, правильні за формою, логічно чіткі та несуперечливі тощо, на практиці можуть не володіти якість, які давали б змогу розглядати їх як повноцінний засіб вимірювання рівня підготовки студентів [9, с. 15].

У проектуванні дистанційного навчального курсу дисципліни обсяг тестових питань – прерогатива самого викладача. Однак, очевидно, що чим більше питань для самоперевірки заплановано, тим більшою буде ймовірність забезпечення відповідного рівня якості засвоєння знань. Найкращим підходом у педагогічному проектуванні дистанційного курсу вважається постановка питань для самоперевірки також у вигляді тестів, до яких студент може повертатися кілька разів, перевіряючи власний рівень засвоєння знань. Однак, важливим є й те, що при підсумковому контролі слід застосовувати окремо розроблені тести, що відрізняються від поточних, для самоперевірки та підсумкових, та здійснювати перевірку знань за безпосередньої участі викладача [10, с. 32]. Поки що під час викладання рекламознавчих дисциплін ми не використовуємо тестові завдання для самоконтролю навчальних досягнень студентів (дана форма

роботи була обрана лише для модульного контролю, який згідно з вимогами кредитно-модульної системи та відповідно до обсягу курсу проводиться одина раз чи двічі на семестр).

Але, не зважаючи на низку вказаних переваг, тестова методика має і певні недоліки. Зокрема, не можна не погодитися із дослідницею Буцак Г., яка стверджує, що під час проведення таких форм роботи, як підсумкове тестування, навчальні досягнення студента визначаються в основному на рівні знання, розуміння і застосування. Мисленнєві операції вищого рівня – аналіз, синтез, оцінювання – не є пріоритетними під час виконання тестових завдань [8, с. 20].

Дослідниця пропонує наступний вихід із такої ситуації:

1. Розроблення тестових завдань, що охоплюють весь програмовий матеріал, що дає змогу відслідкувати засвоєння базових понять, законів, принципів на рівні «знає, розуміє, вміє застосувати».

2. Створення проблемних завдань, які не мають наперед визначеної правильної відповіді, але вимагають від студента активізації дедуктивних, індуктивних здібностей. Їх можна пропонувати на практичних заняттях, для самостійної роботи не обмежуючи студента в часі. Якість, рівень виконання завдання студентом оцінюється індивідуально [8, с. 21].

Під час викладання дисциплін для майбутніх рекламистів та PR-менів завдання проблемного характеру використовуємо під час опрацювання студентами теоретичного матеріалу, а завдання творчого характеру (робоча програма передбачає формування таких навичок) виносимо як завдання для самостійної роботи студентів.

Про ще одну проблему використання тестів в дистанційному навчанні було згадано вище – маємо на увазі питання аутентифікації учасника дистанційного курсу. Услід за О. Біленькою, відзначаємо, що «для протидії можливій компрометації процедури тестування (доступ студентів до бази даних питань тесту тощо) використовується цілий ряд відомих засобів. По-перше, використання в тестових завданнях множинного вибору опції випадкового перемішування відповідей при кожному завданні, що виключає пов'язування правильної відповіді з порядковим номером варіантів відповідей. Крім того, фіксований набір завдань не може бути невідомим та несподіваним для студентів протягом тривалого часу, тому найефективнішим є формування сценарію тесту шляхом випадкового вибору кожного конкретного тестового завдання з множини однотипних завдань, однорідних за рівнем складності» [9, с. 17].

Паралельно із проблемою аутентифікації учасника дистанційного курсу процесі такого навчання з'являється й інша складна проблема – можливість списування. Для запобігання її виникнення слід складати тести так, щоб у них не було прямих асоціацій з текстом, представленим у мультимедійному чи іншому навчальному джерелі. Інакше кажучи, питання та варіанти відповідей не повинні текстуально збігатися з

назвами пунктів, параграфів і розділів інформаційного джерела. Тому добре, коли тести мають ситуаційний характер [10, с. 33].

Під час дистанційного навчання тестування може проводитися як при безпосередньому контакті викладача зі студентом, так й у формі он-лайн: в попередньо обумовлений час студент входить на контрольну сторінку курсу, де розміщено он-лайновий тест з короткою інструкцією. Він відповідає на питання, не виходячи з мережі в режимі реального часу (тобто викладач бачить на моніторі хід відповіді). Оцінка може виставлятися автоматично (якщо в тесті лише вибираються відповіді або відповідь може однозначно відповідати еталону) або викладачем (якщо в тесті є відкриті питання). Час відповідей слід обмежувати – не надана вчасно відповідь на питання змінюється наступним питанням. Для створення таких тестів існують розроблені загальнодоступні спеціальні засоби, а їх розробка є нескладною.

Офф-лайнове тестування не «прив'язує» студента і викладача до конкретного моменту часу. Тести в певний час з'являються на сайті, студент виходить з мережі, відповідає на тест, а потім пересилає його результати електронною поштою. Варіант: студент входить на сайт курсу, заповнює відповідні місця тесту і, натискаючи на відповідну кнопку, посилає результати тесту. Час відповіді, як правило, теж обмежений: скажімо, вимагається прислати відповідь через годину після отримання. Час отримання та відправки тесту фіксує програма, тому тут не може бути непорозумінь. Часовий критерій при відповідях на тести вважається дуже важливим і його слід чітко дотримуватися [10, с. 33].

Проте ми погоджуємося з Т. Григорчуком, що «забезпечити гарантію реального рівня знань може лише безпосередній контакт під час проведення підсумкового контролю знань [10, с. 33]».

Але, на жаль, коли дистанційна форма навчання є вимушеною через складні умови роботи університету в евакуації, такий вихід не є можливим і тим паче оптимальним.

Проте вважаємо, що використання тестових завдань для модульного контролю з дистанційних дисциплін рекламознавчого циклу є ефективним для перевірки базових теоретичних знань студентів. У поєднанні з іншими проблемними та творчими завданнями, які оцінюються індивідуально для кожного студента, тестові модульні контрольні роботи дають змогу об'єктивно оцінити рівень засвоєння студентами необхідних знань, рівень сформованості необхідних умінь і навичок.

Перспективним вважаємо дослідження специфіки контенту тестових завдань для нефахових дисциплін, а також формування бази тестів для самоконтролю під час вивчення рекламознавчих дистанційних курсів.

Список використаної літератури

- 1. Сектор** дистанційного навчання ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://do.lguniv.edu.ua/>
- 2. Сисоєва С. О.** Проблеми

дистанційного навчання: педагогічний аспект / С. О. Сисоєва // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2003. – Вип. III – IV. – С. 78–87. **3. Адамова І.**, Головачук Т. Дистанційне навчання: сучасний погляд на переваги та проблеми / І. Адамова, Т. Головачук // Витоки педагогічної майстерності. – 2012. – Вип. 10. – С. 3–6. **4. Осадчий В. В.** Система дистанційного навчання університету / В. В. Осадчий // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. – 2010. – №5. – С. 7–16. **5. Борисовська Ю. О.**, Козлова О. С., Лисенко О. А. Аналіз сучасних платформ дистанційного навчання / Ю. О. Борисовська, О. С. Козлова, О. А. Лисенко // Вестник ХНТУ. – 2010. – №2(38). – С. 491–496. **6. Демида Б.**, Сагайдак С., Копил І. Системи дистанційного навчання: огляд, аналіз, вибір / Б. Демида, С. Сагайдак, І. Копил // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – № 694. – С. 98–107. **7. Довгополова Я. В.** Впровадження тестової методики в процес навчання у вищих навчальних закладах / Я. В. Довгополова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Rgf/2011_972/11dyvvnz.pdf **8. Бушак Г. А.** Розроблення тестових завдань та їх застосування для підсумкового контролю знань студентів з гуманітарних дисциплін: аналіз досвіду / Г. А. Бушак // Вісник національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 731. – С. 18–22. **9. Біленька О. Б.** Можливості аналізу та підвищення якості тестових завдань з використанням системи управління навчанням Moodle / О. Б. Біленька // Вісник національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 731. – С. 14–18. **10. Григорчук Т. В.** Використання тестів у дистанційному навчанні / Т. В. Григорчук // Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». – 2005. – № 3(15). – С. 31–35. **11. Moodle.org:** open-source community-based tools for learning [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://moodle.org/> **12. Lotus Learning Management System Services** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.connectria.com/technologies/lotus_elearning.php **13 Sakai** : A vibrant community creating technology that enhances teaching, learning and research [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sakaiproject.org>

Манич Н. Є. Деякі особливості дистанційного викладання рекламознавчих дисциплін в умовах гібридної війни на сході України

Стаття присвячена дослідженню окремих особливостей дистанційного навчання. Зокрема автор вивчає ефективність використання тестових завдань як форми модульного контролю під час дистанційного викладання рекламознавчих дисциплін студентам напряму підготовки «Реклама і зв'язки з громадськістю (у медіа галузі)». Основну увагу зосереджено на змісті знань та навичках, які можна перевірити за допомогою тестової методики. Автор розглядає переваги та

недоліки використання тестової методики в дистанційному навчанні, визначає, що однією із серйозних проблем є ідентифікація учасника дистанційного курсу та особистісна неготовність студентів самостійно керувати власними навчальним процесом. Як шлях розв'язання цієї проблеми пропонується проводити контрольне тестування в умовах аудиторної роботи, за безпосереднього контролю викладача, проте вказується на складність реалізації такого підходу в умовах гібридної війни на Сході України. Також вказано на необхідність поєднання тестових завдань із завданнями творчого характеру для всебічної перевірки рівня засвоєння матеріалу.

Ключові слова: дистанційне навчання, платформа дистанційного навчання, Moodle, тестові завдання, форма контролю.

Маныч Н. Е. Некоторые особенности дистанционного преподавания рекламоведческих дисциплин в условиях гибридной войны на востоке Украины

Статья посвящена исследованию отдельных особенностей дистанционного обучения. В частности автор изучает эффективность использования тестовых заданий как формы модульного контроля во время дистанционного преподавания рекламоведческих дисциплин студентам направления подготовки «Реклама и связи с общественностью (в медиа отрасли)». Основное внимание сосредоточено на содержании знаний и навыках, которые можно проверить с помощью тестовой методики. Автор рассматривает преимущества и недостатки использования тестовой методики в дистанционном обучении, определяет, что одной из серьезных проблем является идентификация участника дистанционного курса и личностная неготовность студентов самостоятельно управлять своим учебным процессом. Как путь решения этой проблемы предлагается проводить контрольное тестирование в условиях аудиторной работы, при непосредственном контроле преподавателя, однако автор обращает внимание на сложность реализации такого подхода в условиях гибридной войны на Востоке Украины. Указано на необходимость сочетания тестовых заданий с заданиями творческого характера для всесторонней проверки уровня усвоения материала.

Ключевые слова: дистанционное обучение, платформа дистанционного обучения, Moodle, тестовые задания, форма контроля.

Manych N. Some Particularities of Distant Teaching of Academic Disciplines in Advertising in the Conditions of Hybrid War in the East of Ukraine

The article is dedicated to the research of specific features of eLearning. In particular, the author examines the efficiency of the use of tests as a form of modular control during remote teaching of academic disciplines in advertising to the students of speciality „Advertising and Public Relations (in Media

Sphere)”. It was focused on the content knowledge and skills that can be checked through the test methods. The author considers the advantages and disadvantages of using the test methods in distance learning, determines that the major problem is to identify the participant of distance course and personal unavailability of students to manage their learning process. As a way of solution of this problem we propose to carry out control tests in classroom work with the direct control of the tutor, but at the same time we realise that it is hard to fulfil such forms of work in the conditions of university evacuation. The necessity of combination of tests with the tasks of creative nature for the comprehensive checking of levels of learning is emphasised. As a conclusion, author declares that the use of tests for module control within the academic disciplines in advertising is effective for checking the basic theoretical knowledge of students of specialty „Advertising and Public Relations (in Media Sphere)”. In combination with other problematic and creative tasks, which are evaluated individually for each student, control module tests make it possible to objectively measure the level of students' learning of the necessary knowledge and level of development of necessary skills. As for the perspectives of further research, the author of the article considers that it is possible in the direction of studies of such problems as the content of tests of the particular subject and the creation of tests base for students' self-control.

Key words: eLearning, eLearning platform, Moodle, tests, form of control.

Стаття надійшла до редакції 06.05.2017 р.

Прийнято до друку 27.06.2017 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Караман О. Л.

УДК 504:378.14:316.485.26

Н. Ю. Мацай

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ

Протягом останнього часу суспільне життя на Сході України зазнало суттєвих змін. Збройний конфлікт порушив систему управління, привів до необхідності евакуації державних органів та установ, змінив життя кожного жителя Луганщини.

Військові дії призвели й до значного погіршення екологічного стану довкілля, порушення системи екологічного контролю, знищення або пошкодження об'єктів природно-заповідного фонду тощо. Оцінити вплив, завданий бойовими діями, на стан повітря, водних та земельних ресурсів, умови існування біоти, сьогодні майже неможливо: значна територія області залишається непідконтрольною Україні, а на